

zprávy

Z JEDNÁNÍ VÝBORU PSYCHIATRICKÉ SPOLEČNOSTI ČLS JEP

dne 2. prosince 2020

Jednání probíhalo on-line formou přes ZOOM.

1. Prof. Mohr prošel jednotlivé body zápisu z listopadového jednání výboru PD a konstatoval, že úkoly z nich vyplývající členové výboru splnili, některé z nich se budou projednávat na tomto jednání výboru. Téma hrazení psychiatrické péče distanční formou bude projednáno na společném jednání s ČPstS a AKP. Požádá Ministerstvo zdravotnictví (MZ), aby byli zástupci oboru psychiatrie přizváni do pracovní skupiny pro telemedicínu, která má za úkol připravit podklady pro zákony umožňující distanční péči v různých lékařských oborech. Doc. Anders při svém vystoupení ve zdravotním výboru sněmovny požádá, aby byla psychiatrie zařazena mezi obory poskytující distanční péči.
2. Výbor PS se shodl, že součástí připravovaného dotazníku, který zjišťuje plicní následky proděláné infekce COVID-19, by měly být i otázky ohledně psychických příznaků úzkosti a deprese, a pověřil prof. Horáčka, aby nabídl spolupráci a dodání těchto otázek pneumologům.
3. Dr. Papežová informovala výbor PS o dalším průběhu reformy psychiatrické péče. Probíhá jednání pracovní skupiny udržitelného financování, řeší způsob financování služeb, které poskytují komunitní služby pacientům již v době jejich hospitalizace. CDZ první vlny zahajují práci v režimu běžného hrazení péče ze strany zdravotních pojišťoven. Aktuálně funguje 28 CDZ, v lednu 2021 by mělo zahájit provoz další CDZ. Počet pacientů v CDZ roste, počet psychiatrických hospitalizací klesá, doba hospitalizací se zkracuje. Psychiatrické nemocnice odevzdaly další verzi svých transformačních plánů, spuštění provozu akutních oddělení se v několika nemocnicích zpozdilo kvůli pandemii COVID. VZP je ochotna vyplatit bonusy za spuštění provozu akutních oddělení, pokud budou otevřena na jaře 2021.
4. Dr. Hollý informoval výbor PS o jednání ohledně vzniku páteřní sítě krizových psychiatrických služeb, která by měla vzniknout do konce roku 2021 ve třech fázích. V první fázi by měla být na akutním příjmu všeobecné nemocnice (VN) k dispozici psychiatrická sestra, poskytující krizovou intervenci. Ve druhé fázi

by měly ve VN vzniknout krizové ambulance, poskytující psychiatrickou péči i formou denního stacionáře, a ve třetí fázi by byla ve VN vyčleněná lůžková kapacita pro krátkodobou hospitalizaci, která by nebyla součástí psychiatrického oddělení. Krizové centrum by mělo být v každém kraji. Výbor PS se v následné diskusi shodl, že tento návrh neodpovídá již fungujícím centrům krizové psychiatrické péče a že je třeba konečnou podobu sítě krizových center dále diskutovat a připomínkovat.

5. Výbor PS vyslovil souhlas s návrhem prof. Horáčka, aby PS vytvořila standard sítě poskytování psychiatrické péče, který by určoval, že v každé krajské nemocnici by měl být povinně zaměstnán psychiatr a že by zde mělo být lůžkové psychiatrické oddělení.
6. Výbor PS diskutoval otázku kompetencí lékařů-psychiatrů po absolvování kmene (L2) a hrazení výkonů, které tito lékaři vykonávají. Shodl se na tom, že se jedná o problematiku, která se týká lékařů všech zdravotnických oborů, a nebude proto v současné době podnikat kroky usilující o její samostatné řešení pro obor psychiatrie.
7. Výbor PS diskutoval otázku budoucího postavení psychiatrických ambulančí v rámci NAPDZ, ve kterém se předpokládá vznik ambulančí s rozšířenou péčí, jejichž členy by kromě psychiatra byly i další profese, psychiatrická sestra, psycholog, sociální pracovníce či ergoterapeut. Shodl se, že ze samotného textu NAPDZ nevyplývá, že by tyto ambulance měly vznikat direktivně a na úkor stávajících psychiatrických ambulančí. Výbor PS ČLS JEP se neztotožňuje s kritikou psychiatrických ambulančí obsaženou v příloze č. 3 NAPDZ a pokládá ji za nekorektní. Výbor PS ČLS JEP se neztotožňuje s návrhy obsaženými v přílohách NAPDZ týkajících se budoucnosti psychiatrických ambulančí, které by vedly ke ztrátě jejich samostatnosti a podřízení multidisciplinárním týmům. Výbor PS pověřil prof. Mohra, aby požádal MZ, aby na svých stránkách jasně odlišilo dokumenty, které jsou součástí oficiálního textu NAPDZ, od těch, které jsou pouze pracovní a s jejichž realizací se nepočítá.
8. Dr. Hollý upozornil výbor PS, že od 1. 12. 2020 nabízí VZP svým pojištěncům možnost požádat o příspěvek na psychosociální podporu v psychologických ambulancích, uvedených na stránce VZP, v rozsahu

10 hodin do konce března 2021, přičemž se nejedná o zdravotní službu, ale o prevenci vzniku psychických potíží v souvislosti s pandemií COVID-19.

9. Výbor PS schválil tiskovou zprávu ohledně poskytování psychoterapeutické péče v době pandemie COVID-19, jejíž návrh připravil dr. Rektor. V této zprávě se uvádí, že pandemie má negativní dopad na psychický stav obyvatel, a je proto potřeba zajistit vyšší dostupnost psychoterapie, což je významná léčebná metoda, prokazatelně účinná při zmírňování psychických problémů a poruch. PS dlouhodobě upozorňuje na nedostatečnou dostupnost psychoterapie a potřebu učinit psychoterapii více dostupnou, přičemž psychoterapeuti pracující ve zdravotnictví nemají dostatečnou kapacitu pro zvýšení této dostupnosti. PS proto podporuje program Rady vlády, který má za cíl zvýšit dostupnost psychosociálních intervencí i mimo zdravotnictví. PS je připravena se aktivně zapojit do řešení problematiky psychoterapie v rámci pracovní skupiny MZ, jejímž cílem je připravit komplexní a přehledný systém poskytování psychoterapeutických služeb.
10. Prof. Mohr informoval výbor PS o průběhu XIII. sjezdu PS, který proběhl od 4. 10. do 30. 11. 2020 on-line formou. Registrovalo se 586 účastníků, bylo 62 nahraných přednášek, 8 přednášek v podobě handoutů a 11 posterů, uskutečnilo se 5 firemních sympózií. Počet zobrazení stránek bylo 8724 a z toho unikátních zobrazení bylo 5024. Průměrně za den byla stránka ote-

vřena 175krát. Výbor PS se shodl, že členové výboru PS do konce roku 2020 projdou přednášky ze sjezdu PS a doporučí, které by bylo vhodné zachovat a dát k dispozici na stránky PS.

11. Výbor PS se shodl, že motto konference Léčba v psychiatrii VI, která se uskuteční od 3. do 6. 11. 2021 v Plzni v hotelu Parkhotel a jejímž hlavním tématem bude nová Mezinárodní klasifikace nemocí MKN-11, bude znít „Co je po jméně? Léčba duševních poruch v době MKN-11“.
12. Paní Knesplová, ředitelka sekretariátu PS, informovala výbor PS, že na základě jednání s technickým oddělením VFN Praha začne do konce roku rekonstrukce nových prostor pro sekretariát PS. K přestěhování do nových prostor by mohlo dojít v lednu nebo začátkem února 2021.
13. Výbor PS schválil členství v PS těchto žadatelů: MUDr. Lucie Hronová, PO Nemocnice České Budějovice; MUDr. Jana Marešová, PN Havlíčkův Brod; MUDr. Zuzana Berkešová, PO FN Ostrava.
14. Příští vědecká schůze PS ČLS JEP se bude konat, jakmile opatření vlády umožní se opět scházet, předsedat jí bude doc. Anders.
15. Příští schůze výboru PS se bude konat 6. 1. 2021 od 12.00 hod. on-line formou přes ZOOM.

Zapsali Lenka Knesplová, ředitelka sekretariátu PS ČLS JEP, a MUDr. Petr Možný.

recenze

Jiří Raboch et al.

DUŠEVNÍ ZDRAVÍ A ŽIVOTNÍ STYL

Psychiatrie životním stylem

Mladá fronta 2019, 296 stran

Kolektiv autorů předkládá v našem prostředí první monografii věnovanou „lifestyle medicíně“, tedy léčebné praxi založené na důkazech, která pomáhá přijmout a udržet vzorce zdravého chování ovlivňujícího zdraví a kvalitu života. Zahrnuje zdravou výživu, fyzickou aktivitu, redukci stresu, trávení volného času a sociální podporu. Jde ze své podstaty

o oblast mezioborovou a publikace cílí na širokou oblast odborníků. Stejně tak i okruh přispěvatelů zahrnuje odborníky primárně pracující v psychiatrii a psychologii,

veřejném zdraví, neurověděch, adiktologii, psychoterapii, preventivní kardiologii, mikrobiologii, pracovním lékařstvím, sociologií, neurologií, interní medicíně i sexuologií.

Čtenář zde nalezne souhrn současného poznání a doporučení k úpravě životního stylu a pohybové aktivity u hlavních diagnostických okruhů duševních nemocí včetně organických a psychotických poruch, deprese, poruch příjmu potravy, poruch spánku či poruch sexuálních. Velká pozornost je věnována výživě a metabolismu, od zasvěceného přehledu komplexního vlivu nenasycených mastných kyselin na duševní zdraví přes ovlivnění metabolického syndromu a aterosklerotických změn modifikací životního stylu po vliv střevního mikrobiomu na duševní zdraví. Důležité je i pojmenování témat zdravotní gramotnosti a stigmatu souvisejícího s duševním onemocněním jako oblastí hodných pozornosti. Nechybí ani kapitola věnovaná výzkumu v oblasti úprav životního stylu. V mnoha obměnách také zaznívá téma přiměřené pohybové aktivity a sportu, včetně jeho sociálních aspektů, jako základního pilíře zdravého životního stylu.

Životní styl je od útlého věku určován rodinným prostředím, výchovnými podmínkami, stresovou zátěží,